

Abstrakt:

Práce má speciální téma sociálních důrazů proroků období před exilem. Ptá se, jaká byla chronologie dějin královské doby, v níž vystoupili proroci, jaké sociální procesy v této době probíhaly a jak jsou doložené biblickou historií a archeologií.

V první části práce je popsána dějinná situace, v níž tito proroci šířili své poselství.

Touto epochou je královská doba v okamžiku svého vrcholu, po němž už nastupovala krize přechodu kmenové společnosti do městské civilizace, kterou ukončil exil Izraele v Asýrii a Judska v Babylonu. V severní říši se považují za vrcholy prosperity období vlád Achaba a Jarobeáma II. V jižní je to období vlády Uzijáše. Tyto vrcholné doby prosperity, která vznikla díky rozvoji státu, úspěšných bitev a zahraničnímu obchodu sebou přinesly vzrůst sociální nerovnosti a poškození sociálních vazeb. Práce líčí tuto dobu podle biblických zdrojů, jimiž jsou 1. a 2. Kniha královská a 2. Paralipomenon.

Po této části následuje kapitola o interpretacích, kterými biblická archeologie vykládá archeologické nálezy vztahující se k době království, zvláště z území rozdělených říší.

Archeologie potvrzuje významné události biblických dějin doby rozděleného království, ale dřívější interpretace doby jednotného království relativizuje. Sociální a kultické tendence vývoje obou království dokládá archeologickými nálezy.

V teologické části práce je řešen fenomén prorocství z různých aspektů – z hlediska chronologie prorockých knih, z hlediska vývoje pojmu, z hlediska charakteristiky postavy proroka, jejího vývoje a vývoje jejího významu, z hlediska témat prorockých zvěstí, jimiž jsou teologické otázky Boží vlády nad světem a Smlouvy s Izraelem, etická témata všelidsky platných norem a speciálních příkázání pro Izrael, jimiž jsou spravedlnost a milosrdenství, a eschatologická, jimiž jsou soud a obnova.

V závěru práce shrnuje sociální důrazy v prorockých knihách Ámose a Micheáše.

Jsou spojeny s důrazy kultickými, protože z nich vyplývají. Tito proroci kritizují porušování rovnosti lidských bytostí, útlak, vykořisťování a nespravedlnost v individuálních záležitostech a korupci a rozklad společenských institucí.